

Nykvarns kommun

Granskning av delårsrapport 2019

Innehåll

1. Sammanfattning.....	3
2. Granskning av delårsrapport och bokslut	4
2.1.1. Bakgrund	4
3. Granskning av delårsrapportens förvaltningsberättelse	4
3.1.1. Bedömningar av kommunens prognostiserade måluppfyllnad	5
3.1.2. Sammanfattande bedömning.....	5
4. Granskning av resultat och ställning vid delåret 2019.....	5
4.1.1. Inledning.....	5
4.1.2. Allmänt om kvaliteten på bokslutet.....	6
4.1.3. Kort om resultatet	6

1. Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nykvarns kommun har vi översiktligt granskat delårsrapport per 31 augusti 2019. Delårsrapporten avser det delårsbokslut som Nykvarns kommun är skyldiga att upprätta enligt lag.

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Bedömningen ska avse såväl verksamhetsmålen som de finansiella målen. Det sammantagna utfallet av dessa mål utgör grunden för bedömning av om det föreligger "God ekonomisk hushållning" eller ej. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas delårsrapporten.

Granskningen har också inriktats på uppföljning av att regler i lagen om kommunal bokföring och redovisning och kommunallagen, samt rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR) har följts.

Baserat på den översiktliga granskningen av 2019 års delårsrapport gör vi följande bedömningar:

- Kommunstyrelsens bedömning är att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås för helåret 2019, vilket är mycket allvarligt.
- Det kommunala balanskravet förväntas klaras, men med liten marginal.
- Vid delårsgranskningen kunde vi konstatera en förbättring avseende dokumentation av balansposterna. Vid vår övergripande granskning har vi inte identifierat information som indikerar att kommunens delårsårsbokslut är väsentligt felaktigt.
- Vår översiktliga granskning av kommunens delårsbokslut har visat att det under året genomförts marktransaktioner med extern part. Vår bedömning är att verifierande underlag inte är tydliga och ändamålsenliga för att vi ska kunna bedöma den finansiella effekten fullt ut. Underlag kommer att krävas inför vår granskning av årsbokslutet 2019.

2. Granskning av delårsrapport och bokslut

2.1.1. Bakgrund

På uppdrag av revisorerna i Nykvarns kommun har EY genomfört en översiktlig granskning av delårsbokslutet per 31 augusti 2019. Delårsbokslutet avser det delårsbokslut som Nykvarns Kommun är skyldig att upprätta enligt Kommunallagen och Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

Förutom granskning av upprättad bokslutsdokumentation har intervjuer genomförts med berörd personal som varit delaktiga i upprättandet av delårsbokslutet. Intervjuerna har utförts i syfte att erhålla kommunens analyser av resultatutfall, avvikelser mot budget och årsprognoser.

Granskningen har också inriktats på uppföljning av att regler i lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen, samt rekommendationer från rådet för kommunal redovisning, har följts.

Enligt kommunallagens 12 kap 2 § ställs krav på revisorerna att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsrapporten.

3. Granskning av delårsrapportens förvaltningsberättelse

Nykvarns kommuns delårsrapport har övergripande liknande utformning och struktur som föregående år. Förvaltningsberättelsen inleds med avsnitt som övergripande redogör för kommunens organisation samt utveckling och framtid. Sedan följer avstämningar och analyser av de mål som fullmäktige har beslutat. Analysen sker ur perspektiven:

- ✓ Medborgare/kund
- ✓ Medarbetare
- ✓ Process utveckling
- ✓ Ekonomi

Beskrivningar av viktiga händelser under året per nämnd presenteras i separata avsnitt. Även verksamheten i dotterbolag samt delägda verksamheter kommenteras på en övergripande nivå i delårsrapporten.

Analysen av måluppfyllnaden bedöms vara övergripande och kortfattad. I likhet med tidigare år framgår det att många av målen först kommer att bedömas i samband med upprättandet av årsbokslutet 2019. Begreppet god ekonomisk hushållning utvärderas, både vad gäller ekonomi och verksamhet. Målavstämningen avslutas med analys och genomgång av kommunens ekonomi.

Av den särskilda personalredovisningen framgår att sjukfrånvaron minskat något i jämförelse med delårsbokslutet 2018. Även frisknärvaron uppvisar en positiv trend.

I särskilda avsnitt, "risk och kontroll" samt "känslighetsanalys" analyseras vilka ekonomiska effekter och konsekvenser olika förändringar i samhällsekonomin får på

kommunens ekonomi. Detta kan exempelvis gälla demografiska förändringar samt förändringar i skatteprognoser, ränteeffekter etc.

De avslutande delarna i delårsrapporten omfattar drifts- och investeringsredovisningar (även om detta inte framgår av innehållsförteckningen), resultat- och balansräkningar och övriga ekonomiska rapporter. Det noteras att delårsrapporten även omfattar en sammanställd redovisning (koncernredovisning).

3.1.1. Bedömningar av kommunens prognostiserade måluppfyllnad

Bedömningen av huruvida god ekonomisk hushållning uppnås i Nykvarns kommun baseras på en samlad bedömning av hur väl de finansiella målen respektive verksamhetsmålen uppnås. Enligt av fullmäktige beslutad budget för år 2019 är "god ekonomisk hushållning i Nykvarns kommun är en ekonomi i balans samtidigt som verksamheterna redovisar en god måluppfyllnad".

Kommunstyrelsens egen bedömning i delårsrapporten är att god ekonomisk hushållning inte har uppnåtts vid delårsbokslutet. Vidare är det kommunstyrelsens prognostiserade bedömning att god ekonomisk hushållning inte kommer att klaras för helåret 2019.

Det lagstadgade balanskravet prognostiseras att klaras för helåret. Dock bör det i sammanhanget noteras att kommunen i årsbokslutet 2018 tog i anspråk 30,9 mkr av den resultatutjämningsfond som tidigare upparbetats.

3.1.2. Sammanfattande bedömning

Uppställning och struktur i delårsrapporten bedöms överlag vara tillräcklig med utgångspunkt ifrån gällande krav enligt kommunallagen samt god redovisningssed. Det är allvarligt att flera av kommunens mål inte förväntas att uppnås till årsbokslutet 2019. Det noteras särskilt att god ekonomisk hushållning inte förväntas att uppnås för helåret 2019. Revisionen kommer med anledning av detta nogsamt följa utvecklingen under det sista kvartalet för att kunna bedöma huruvida tillräckliga åtgärder har vidtagits. Det är av stor betydelse att kommunstyrelsen vidtar tydliga och verkningfulla åtgärder för att nå en ekonomi i balans.

Rekommendationer:

- Kommunen bör överväga att utarbeta målindikatorer som möjliggör en utvärdering av fler mål i samband med upprättande av delårsbokslut. Detta för att möjliggöra att tydliga och ändamålsenliga åtgärder sätts in i tid vid bristande måluppfyllnad.
- Det är av betydande vikt att kommunstyrelsen och nämnderna kraftfullt genomför åtgärdsplaner för att nå en ekonomi i balans.

4. Granskning av resultat och ställning vid delåret 2019

4.1.1. Inledning

Granskningen av bokslutets räkenskaper har skett enligt god sed. Granskningen har varit av karaktären "översiktlig granskning" och har bl. a omfattat:

- Analytisk granskning av utfall mot budget och föregående år för kommunen som helhet och per nämnd för resultatet samt för kommunen vad gäller balansräkningen.
- Kontroll av avstämningar för samtliga väsentliga konton.
- Diskussion med redovisningsansvariga vad gäller redovisningsprinciper och väsentliga bedömningar.
- Diskussion med kommunledningen vad gäller väsentliga bedömningsposter.
- Genomläsning av protokoll och andra underlag av relevans.

4.1.2. Allmänt om kvaliteten på bokslutet

Vid delårsgranskningen kunde vi konstatera en förbättring avseende dokumentation av balansposterna. Vid vår övergripande granskning har vi inte identifierat information som indikerar att kommunens delårsårsbokslut är väsentligt felaktigt. Kommunens prognos för helår bedöms vara rimlig.

4.1.3. Kort om resultatet

Resultaträkning per 2019-08-31 med jämförelse med prognos, budget helår samt samma period 2018 (mnr)	Utfall aug 2019	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse prognos	Utfall aug 2018
Verksamhetens intäkter	90,9	122,4	131,0	-8,5	107,3
Verksamhetens kostnader	-462,6	-680,3	-689,8	9,5	- 440,8
Avskrivningar	-31,6	-44,4	-47,6	3,2	- 27,3
Verksamhetens nettokostnad	-403,3	-602,3	-606,5	4,2	- 360,8
Skatteintäkter	362,9	534,8	546,6	-11,8	342,7
Generella statsbidrag och utjämning	45,8	75,6	68,8	6,8	42,1
Finansiella intäkter	15,1	14,0	16,7	-2,7	16,0
Finansiella kostnader	-6,9	-10,0	-10,4	0,4	- 6,8
Årets resultat	13,7	12,2	15,4	-3,1	33,2

Nykvarns kommun redovisar ett delårsresultat om 13,7 mnr jämfört med 33,2 mnr föregående år, dock var en stor del av resultatet förra året realisationsvinster vilket gör en direkt jämförelse missvisande.

Jämfört med delårsbokslutet 2018 har skatteintäkterna ökat med 20,2 mnr vilket förklaras av fler invånare och ökningen är något högre procentuellt jämfört med ökningen föregående år. Verksamhetens intäkter har sjunkit jämfört med föregående år men även detta påverkas av de stora realisationsvinsterna föregående år. Ökningen av verksamhetens kostnader beror delvis på befolkningsökning samt demografiförändring vilket syns då kostnader för förskola samt kostnader för gymnasie- och särskoleelever har ökat. En andra anledning är att konsulter använts för att ersätta personal inom kommunstyrelsen på grund av sjukdom och föräldraledighet samt att det fortfarande har förekommit projekt som varit obudgeterade.

De finansiella kostnaderna och intäkterna ligger i nivå med samma period föregående år. Resultatet efter balanskravsjusteringar uppgår till 5,5 mnr i jämförelse med 2,3 mnr samma period föregående år.

Det prognostiserade resultatet för helåret 2019 visar på ett överskott om 15,4 mnkr. Detta motsvarar 6,9 mnkr i resultat enligt balanskravet, i jämförelse med ett budgeterat överskott om 12,2 mnkr. Därmed klarar kommunen sitt mål om en resultatnivå på 2 %. Att de prognostiseras att nå målet under året beror på att intäkter korrigerade för realisationsvinster ha ökat mer än kostnaderna vilket leder till ett bättre resultat.

Kommunstyrelsen, Överförmyndare samt Bygg och miljönämnd är de nämnder som har en positiv budgetavvikelse för delåret. Detta beror på att budgeten för oförutsedda händelser är nästintill orörd för kommunstyrelsen, andelen ärenden har minskat kraftigt mot budgeterat för överförmyndare samt att Bygg och miljönämnden försöker begränsa kostnaderna för att täcka underskott hos andra nämnder. Utbildningsnämnden samt Vård och omsorgsnämnden redovisar kraftigt negativa avvikelser. Avvikelsen för utbildningsnämnden beror på kostnader för gymnasieelever samt förskolebarn som överskrider budget samtidigt som nämnden inte till fullo kompenseras för ökade hyreskostnader samt andra övriga kostnadsökningar. Ett åtgärdsprogram med kostnadsbesparingar har arbetats fram och implementerats under året och nämnden förväntar sig att åtgärderna från detta program ska leda till ca 10 mnkr i kostnadsbesparingar. Inom vård och omsorg har kostnaderna och verksamheten ej korrigerats för årets budget och kostnaderna har därmed kontinuerligt varit högre än budgeterat varje månad under året.

Nettot av verksamhetens kostnader och verksamhetens intäkter i delårsrapporten skiljer sig med 0.98 mnkr jämfört med nettot av samma poster i huvudboken. Detta beror på en felaktigt rättad periodisering och skillnaden ska minska varje månad fram till årsbokslutet då differensen ska vara 0kr. I delårsrapporten står det även att leasing under ansvarsförbindelser är 457 mnkr, detta är en felskrivning och det verkliga beloppet är 0.45 mnkr.

4.1.4 Kort om likviditeten

Kommunen redovisar ett negativt kassaflöde om -8,9 mnkr i år jämfört med 75,2 mnkr i föregående års årsbokslut.

Kassaflödet från den löpande verksamheten och investeringsverksamheten är sammantaget -29,9 mnkr. Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår sammantaget till 21 mnkr. Fördjupad analys av kommunens kassaflöden sker i samband med granskningen av årsbokslutet.

4.1.5 Kort om balansräkning

Balansräkning per 2019-08-31 med jämförelse mot samma period 2018 samt helår 2018 (mnkr)	Utfall aug 2019	Utfall aug 2018	Helår 2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	1	1,1	0,9
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	999,9	978,8	997,4
Maskiner och inventarier	23,1	22,8	23,7
Finansiella anläggningstillgångar	528,7	528,6	528,7
Summa anläggningstillgångar	1 552,6	1 531,3	1 550,7
Bidrag till statlig infrastruktur	24,4	25,7	25,3
Omsättningstillgångar			
Förråd, lager och exploateringsstillgångar	73,7	27,6	34,1
Fordringar	37,5	57,6	42,1
Kassa, bank	167,9	89,0	176,8
Summa omsättningstillgångar	279,1	174,2	253
SUMMA TILLGÅNGAR	1 856,1	1 731,2	1 829
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	790,9	773,2	779,4
Därav årets resultat	13,8	33,2	11,5
Avsättningar			
Avsättningar till pensioner	85,1	69,9	76
Andra avsättningar	2,8	0,2	0,2
Summa avsättningar	87,9	70,1	76,2
Skulder			
Långfristiga skulder	822,4	696,6	801,4
Kortfristiga skulder	141,1	158,1	160,5
Summa skulder	963,5	854,7	961,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 856,1	1 731,2	1 829

Tillgångar

Mark, byggnader, tekniska anläggningar

Posten har ökat med 2,5 mnkr från årsbokslut 2018. Större investering under året avser multihall. Vidare har aktiveringar gjorts av VA Strängbetong samt publik fastighet Trädgårdsvägen. Under året har kommunen sålt fastighet till Aktiebolaget Nykvarnsbostäder för 15 mnkr.

Pågående ny- till- och ombyggnad avser främst ombyggnad kök av Tallbackens förskola och Lugnet. Pågående VA-arbeten avser främst vattenreservoar.

Maskiner och inventarier

Posten har ökat med 0,6 mnkr jämfört med årsbokslut 2018 vilket främst är hänförligt till anskaffning av datorer och monitorer.

Bidrag till statlig infrastruktur

Kommunen ger bidrag för trafikplatsen vid Almnäsområdet, olika säkerhetslösningar på väg 509 samt för stationsprojektet. Bidragen ska upplösas på 25 år och under perioden har det inte beslutats om några ökade bidrag.

Exploateringar

Exploatering har ökat med 40 mnkr jämfört med årsbokslut 2018. Årets utgifter främst hänförliga till Mörby Etapp 5 och 7. Årets utgifter för Mörby 5 uppgår till 4,5 mnkr varav 1,2 mnkr avser lön för nedlagt arbete kopplat till exploateringen. Vi har ej erhållit underlag för uppförd lön men enligt kommunen kommer lön fortsatt tas upp under projektet. Vi kommer att följa upp hantering och stämma av mot tidsredovisning i samband med granskning av årsbokslutet för att säkerställa att kommunen följer god redovisningssed.

Årets utgifter för Mörby 7 uppgår till 15,9 mnkr varav 13,5 mnkr avser köp av mark. Vidare har en omföring gjorts av mark från markreserv till exploatering om 11 mnkr.

Vid vår granskning av delårsbokslutet 2018 upptäcktes att markbyten gjorts utan erforderliga värderingsunderlag. Vid avstämning med kommunen under 2019 kan konstateras att inga rutinmässiga förändringar har införts för hantering av markbyten. Vi rekommenderar fortsatt att tydligt dokumentera värderingsförfarandet och bytesförloppet. Under året har ett markbyte gjorts som på grund av tidsbrist inte har registrerats i huvudboken. Vi kommer därför att följa upp hanteringen vid vår granskning av årsbokslutet då markbytet bedöms ha hanterats.

Under 2018 års delårsgranskning konstaterades det också att samtlig mark som kommunen äger inte fanns med i huvudböckerna. Under 2019 har kommunen kartlagt och registrerat samtliga marktillgångar i huvudböckerna.

Kortfristiga fordringar

Kortfristiga fordringar har minskat med nästan 19 mnkr jämfört med samma period föregående år. Anledningen till minskningen beror till stor del på en förändring av rutinerna för fordringar inom Vård och Omsorg mot Migrationsverket, denna förändring står för ca 15 mnkr av minskningen. Utöver detta har fordringar på ca 1,2 mnkr avseende interna hyreskostnader periodiserats som ej fanns med förra året, denna uppgick till 0 kr i årsbokslutet 2018. Vidare har effektiviseringen av hanteringen av förfallna fakturor fortsatt att utvecklats och kundfordringar äldre än 60 dagar har sjunkit till 0,6 mnkr.

Ersättning Migrationsverket

Vid vår översiktliga granskning av delårsbokslutet har vi noterat att kommunen inte har bokfört ersättningar från Migrationsverket dvs. interimfordringar som hör till innevarande period men där betalningar släpar efter. Det råder viss osäkerhet kring beloppet som skulle ha tagits upp vid delåret.

Vi kan i detta skede inte bedöma den exakta påverkan på kommunens delårsbokslut. Kommunen arbetar med att ta fram rutiner för framtida beräkningar av rörande post. Uppföljning kommer att ske vid årsbokslut.

Kassa, bank

Bank har ökat med ca 80 mnr jämfört med samma period föregående år. Detta beror på att kommunen planerade att genomföra en del byggnadsprojekt under året och tog lån för att finansiera detta. Byggnadsprojekten har inte utförts i den utsträckning som planerat varför bank är fortsatt hög. Jämfört med årsbokslutet har kassan minskat med ca 9 mnr och detta beror på att fakturor för byggnadsprojekten har börjat betalas. När projekten är genomförda är planen att kassan återigen ska vara på ungefär samma nivå som den gjorde vid föregående års delårsrapport, före lånen togs.

Eget kapital och skulder

Föregående års resultat har omförts till eget kapital. Under året har kommunen kartlagt och registrerat samtliga marktillgångar i huvudböckerna enligt vår rekommendation. Respektive marktillgång har tagits upp till ett värde av 10 kr. Totalbeloppet uppgår till 1 280 kr vilket kommunen har bokfört mot eget kapital. Inga andra förändringar har skett på kontot.

Avsättningar

Posten har ökat med 11,8 mnr från årsbokslut 2018. Kommunen har under perioden bytt pensionsförvaltare från KPA till Skandia. Skandia beräknar kommunens pensionsåtagande som har ökat med 9,2 mnr inkl. löneskatt. Anledningen till ökningen beror till stor del på att kommunen har gjort stora satsningar på lärarkollektivet vilket medfört till högre löner som i sin tur har gjort att pensionskostnaderna har ökat. Under perioden har kommunen vidare gjort avsättningar för framtida pensionsavgångar för drygt 2,7 mnr. Utöver detta redovisas bidrag till infrastruktur som en avsättning i enlighet med RKR's rekommendation vilken är densamma som föregående år.

Långfristiga skulder

Långfristiga skulder har ökat från 801,4 mnr till 822,4 mnr. Förändringen kan förklaras av ökade hushållsanslutningar till kommunalt VA. Detta i samband med färdigställande av byggnationer i Sundsvik och Sundsör. Under perioden har kommunen inte tagit upp några nya lån. Låneskulden till Kommuninvest på 750 mnr är oförändrad från föregående års årsbokslut.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder har minskat från 160,5 mnr till 141,1 mnr från 2018 års årsbokslut. Detta beror framförallt på minskade upplupna kostnader och förutbetalda intäkter om 17,2 mnr (inkl. lönerelaterade skulder). Fluktuationer mellan åren beror på vilka projekt som är igång. Många projekt sträcker sig över en längre period innan slutredovisning där kostnader för projekten succesivt minskar projektmedlen. De lönerelaterade skulderna har minskat med 10,8 mnr vilket beror på semesteruttag i anslutning till sommarmånaderna.

Under perioden har kommunen slutfört en marköverlåtelse vilket medfört en försäljning om 13,5 mnr som ökar skulderna. Försäljningen i sig är genomförd men inte reglerad i bokföringen varför den återfinns som skuld. Uppföljning kommer ske vid granskning av årsbokslut. Däremot har leverantörsskulder minskat med 6,4 mnr från 2018 års bokslut med anledning av att kommunen mottager fakturor till större belopp vid årsskiftet som avser nästkommande år. Samtidigt har skulden till Nykvarnsbostäder minskat med 5,1

mnkr vilket beror på minskat saldo på plusgiro som redovisas hos kommunen. Beloppet avser likvida medel för dotterbolaget och speglar det belopp som är bokfört på kassa/bank konto 19212.

4.1.6 Momshantering

Vid vår granskning av delårsbokslutet har vi noterat att kommunen redovisar omsättning utifrån systemets angivna moms multiplicerat med 4. Kommunen bör utreda systemets möjligheter att få fram faktiskt omsättning. Detta för att möjliggöra att korrekt momsredovisning sker till skatteverket.

4.1.7 Administrativ Intern kontroll

Det finns idag inget attestkrav för ändring av fasta data i systemet. I samband med vår granskning har vi noterat att ändringar i leverantörsuppgifter inte kräver godkännande. Systemet loggar om någon ändring görs i systemet men ingen uppföljning sker.

Vidare har det framkommit vid vår delårsgranskning att kommunen gör avstämningar av specifikationer och underlag för samtliga balanskonton, att dessa återfinns i delårs- och bokslutspärmarna men ingen slutlig uppföljning sker av själva innehållet.

Vår rekommendation är att kommunen bör överväga att utarbeta interna kontroller för att förbygga och hantera riskfaktorer i samband med oegentligheter som beskrivs enligt ovan.

Stockholm den 28 oktober 2019

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Johanna Eklöf
Auktoriserad revisor